
Gáti István

A HÁZ

Mit kibír a ház! Mennyi évet!
Hogy zajlik a nagybetűs élet.
Mennyi kérdés volt és felelet,
Mit elnyelt az a négy emelet!
Mit kibír a ház! Mennyi embert!
Hány pótkávét, rosszízű reggelt!
Szatyrod, míg monoton cipeled,
Tudod még, ki lakik ki felett?
Mit kibír a ház! Mennyi sorsot!
Mennyi fajtisztát, mennyi korcsot!
Miféle fejvesztett napokat
Takar a földém, a vakolat!
Mit kibír a ház! Mennyi áram!
Hány seb ég a kövön, a fában!
Könyvtárnyi titkot és szerepet
Tudnak a téglák, a cserepek.
Mit kibír a ház! Mennyi évet!
Hogy bohémból csökönnyös vén lett.
Ajtódra új név lesz kiírva,
De a ház kibírja! Kibírja!

MI HOZTUK EL

Az ablakból látszik már a táj.
Vitorla metszi a távoli eget.
A motor még néhány percig jár,
Míg elfogy alólunk a rázós terep.
Sorompó legyint, hogy zöld az út.
Valami új dal a fülünkbe kopog.
De valahogy mindez még a múlt,
A strand meg a fák s a vízben a horog.
Mint statiszták jönnek strandolók.
Paraván égbolt a Badacsony felett.
S mi nem látunk éppúgy parkolót,
Ugyanúgy por van, és éget a meleg.

Nézd, zárva van most is a hotel!
Meg itt a tábla is: „A kutya harap!”
Talán időgép lett az Opel,
Vagy mi hoztuk el a tavalyi nyarat?

Jeles András

RORSCHACH-TÁBLÁK

05. 03. 27.

hát sajnos nem tudom, erre
mit tudjak mondani,
nem az én asztalom
(kilenc másodperc)
szerintem?
(hét másodperc)
szerintem úgy látom, ez itt
egy – tisztesség ne essék – tengerfenék
vagy inkább temető az Óceánba lenn,
nem is értem, mik lebegnek,
ködös
csak ködösen látható,
hogyan ezek mind kicsodák –
sajnos megakadtam
(tizenhét másodperc)
valami halott tengerészek lehetnek,
követ csomóztak, ilyen bazaltot,
buzi nagy utcakövet a bokájára
mindnek, ezt nevezzük matróztemetésnek,
az idők végéig ott lejt,
keringőzik, billeg az összes halott,
körberöpködik őket ezek a kicsi
fényes halak,
mint a fecskék

*

89. 04. 11.

van itt minden,
valami báránnyelűszerűség
jégcsap, női láb, növény, szétkent
poloska, ez itt felesleges
nem tudom (kilenc másodperc),
mondjam el?

ostoba bál,
 szegényes és tarka egyenruhák kincstári
 szekrényillata: álruhás rendőrök, grog,
 pezsgő és mézes limonád –
 hölgyek nárcisz- és violadelegációja zsong
 a trónörökösi mellkas, a büszke váll-lap körül
 elforgatom: két ronda spinkó lófarokfrizurával,
 az őszibarack nedves magját Ófelsége –
 nyitva az ablak – a párkányra ejti, itt
 kiválik a bál párálló anyagából egy
 valamicsudás alkormányzó, a kitárt
 ablakhoz suhan, és szanzsen a magot
 zsebre vágja,
 utóbb a büfében a dámák baráti
 csóklehelések ellenében szájukba vehetik
 a felséges magot,
 az egészszet valami szívárvány vagy
 rózsaszín tartja össze

*

89. 04. 04.

érdekes,
 az ember, ha közelebről megnézi, mintha
 lenne benne valami,
 keserves látni, hogy a folyón
 nem látni csónakot, és hogy
 a White Hall udvarát felverte a gyom,
 olyan gyanúsán tetszik mosolyogni
 picikét ezt is megforgatom,
 az utcán sincs senki, csak
 néhány szerencsétlen istenadta, sétáljunk
 el Moorfields felé, nem-e temetnek
 ott éppen –
(hét másodperc)
 csinos vagyok tarka köntösömben,
 az új parókámat viselem, ugyan
 milyen parókadivat következik a pestis után, hiszen
 ki lesz oly vakmerő, hogy
 idegen haját vegyen
(öt másodperc)
 ha nem lát**nák** itt alul egy vaginát,
 azt hinném, szent hely,
 ragályos ház, valaki –
 olyan, mint egy bogár –,
 össze akarja harapni egy csáppal,
 gyereket visz az ölébe –
 menti a házból

*

79. 08. 12.

ha tudnám, hogy mit akar hallani,
isten bizony azt mondanám
(*nyolc másodperc*)
ez semminek se látszik,
mindenki szokott felelni rá?
mer itt például Glynne őrmester fekszik,
akire az este ráesett a ló –
ez talán én vagyok álmomból felriadva és
úgy ütöm arcon ezt a fehérnépet
(mi ez, valami hínáros pocsolya? –
hiszen ez a feleségem!),
hogy vánkos, ciha, derékalj mind
telimegy vérrel (*hét másodperc*)
ha jól látom,
sokadalom, átellenben a vérpad,
Sir Henry Vane-nel, aki fejét a tőkére hajtja,
várja a csiklandozást, a nyakán
valami kelevény, daganat és Sir Henry kéri,
azt most már ne bántsák, és
egyáltalán, bánjanak emberséggel
nyomorult porhüvelyével holta után,
furcsa, hogy minden olyan, mint
egy vérző denevér

*

91. 09. 07.

úgy nézem, ezek ilyen díszes,
fegyveres élőlények, itt a
gyíklesője, fokosa, térdeplője,
nem merem mondani, hogy
ez itt mi lehet,
mégis? szerintem?
a magyar inzurgensek serege
Győrnél, itt a fővezér,
ez a sárga lepke, följebb a sarokba
egy hevesi lovas báró rebeg –
no, Alvinczy, baszná meg ked eztet a
pisztolt, mikó kovája sincs, tehát
ne csudájja kelmed a futásunk,
isz a legbizonyosabb halálnak így
kítétetve lévén, kételenek valánk
hazánknak további jóvára magunkat
megtartani –
de hogy a többi mi lehet?
nem tudok többet

*

93. 03. 16.

hú! (*öt másodperc*)
 jobb, ha hallgatok,
 nem baj, ha így csinállok?
 na, ez most megtalált,
 mi ez, valami sárkány esetleg
 gyökérre, horgonyra kapcsolódva?
 ha felismerem, bosszút áll?
 az ujjamnál fogva megkap és
 lehúz, beomlik a homok
 mint a fogatlan száj (*hét másodperc*)
 nem merem mondani, kicsit
 cikcakkos, nem tudja az ember, elég
 furcsa kivenni:
 ez Violetta, lábán kőnehezékekkel, fejfel
 előre a – mi az isten – kerti derítőbe,
 ütések valami vassal a koponyán, 14
 éves, a nyakán vágás, szakadás,
 amott a deklin ezüst fülönfüggő vézrik
 kicsike fülдарabbal,
 itt a keramiton pé tamás
 fényes szteppcipőbe,
 meg valami láb,
 sajnos itt a vége

*

95. 05. 18.

ez éppolyan,
 mint a mechanikus színház,
 első klasszis: Salzburg városa,
 lakóit látjuk, sétafikálnak,
 második klasszis lago maggiore,
 a nap éppen felkelést mutat,
 a vízen lagyikok, gőzösök járnak,
 harmadik klasszis: mechanikus balett,
 negyedik: bekötött szemű asszony
 produkálja magát, tudniillik holmi
 objektumokat vakon néven nevez,
 kockák szemeit és más kvantumokat,
 végén ködképek adatnak elő és
 marmor statuák, midőn
 egy nagy csillag színeit változtatá,
 ez után
 Papa, Józsi és én omnibuszon a Hídig kocsival
 rázattuk magunk: Király uccában a légszeszcsöveket
 rakják, így hát kerülővel kellett rossz úton
 a Városerdőbe jutni, Fogarasy néninél papával lehágtam
 Sonntag kapitány cukordinnyéit látni, levett a kapitány

úgymint kettőt, Városerdőben sok helyeken lovas Policzai
 állítatott a Páva szigeten tartandó Anna-bálra,
 az alleé is kivilágíttatik, majd
 három óra előtt Museum salába mentünk, hol conservatoriumi
 próbatétek kezdettenek, ma
 zongora s elébb generálbass volt, ebédre
 tésztnának, leves és marhahús után, kiflik
 eperbefőttel töltve és a végin kukoricza,
 reggel Papa, Gina és én gróf
 Károlyi kertjébe mentünk, főkébb
 szépen virítanak ezen virágok, úgymint lancifólium, nagyon szép
 liliumok, sok tarka verbénák, főkébb rózsaszínűek, muskátlik
 is külömb-külobbek vannak, szépek még: kék torreniák,
 délután Király Vilmához mentem,
 Beethoventől játszott, ozsonnára néni frissen
 fejt tejjel, finom kenyérral szolgált, az új
 sétatéren voltunk, a Kioszk előtt fagylaltot,
 ettünk, epret és vaníliát,
 még egy keveset jártunk és hazamentünk,
 levettük a szép virágos kék
 ruhákat és a gangra kiültünk,
 öt óraker reggel lövöldözés és
 szép zene, ő fensége apostoli királyunk
 születése napját jelentették, délután
 nagy szél volt, este szappanbuborékot
 csináltunk, Rudolf bácsi is egynehányt –
 Mama zongorált, testvéreim kikocsiztak, én
 szakácsnénkkel angol könyvben
 képeket néztem a gangon –

*

hú, de milyen kép,
 nem baj, ha szólok hozzá?
 keljetek, gyerekek,
 süt má a nap, új nap
 kezdődik, olyan amilyen
 sohasem volt és
 soha többé nem lesz,
 keljetek!

*

na, ez csinosnak látszik,
 innen nézve úgy fest, mint egy tokhal
(hét másodperc)
 igen, ha a körvonalat nézem, viszont
 belül: polgári kormányzó, plusz egy alkormányzó
 életvitelszerűen acsarkodik, dühödt irodai

átkokat hajigálnak egymás fejéhez,
 aztán a vizsály feljegyzésekben és leiratokban
 bonyolódik, a pedáns, formalista kormányzó
 hajthatatlan, élete céljává tette ezt a harcot,
 és egy szép napon – ha ezt idevariálom –
 a kormányzót a fővárosba rendelik,
 hivatalát persze az alkormányzó
 veszi át, aki egy pimasz levelet kap
 önmagától, melyet előző este alkormányzóként
 fogalmazott, tehát habozás nélkül utasítja a
 kormányzósági titkárt, hogy válaszoljon
 erre az arcátlan levélre, majd mint kormányzó
 szignálja a dörgedelmes választ,
 hazatérvén alkormányzóként reszketve
 a dühtől veszi át a Kormányzó pecsétjével ellátott,
 küldönc útján érkezett kormányzósági
 leiratot, nyomban nekiül tehát, hogy kellő
 eréllyel válaszlevelet fabrikáljon
 és da capo –
 itt lejjebb is kell legyen valami,
 de már semmit se látok

*

hülyeségeket fogok mondani,
 például ezek mélységbe eső harcosok,
 ez a morc huszár meg
 kagylót tart a spájzba, éjjel
 egy egér a kagylóra mászott,
 és a kagyló kinyílt, megérezte az egeret,
 tehát újból becsukódott,
 fejénél csípte meg, valameddig
 kaparászott, vergődött, s úgy aztán
 megfulladt ez a bizonyos egér,
 de elég halvány, nem tetszik nekem –

*

jézusom, megint ég minden,
 ismét kievezünk a vízre,
 fel-alá csónakázunk,
 erősödik a szél
(nehezen, kapkodva lélegzik)
 bárhol a szélnek fordulsz arccal
 szinte megégsz a szikraesőben –
 sok becses holmi lebeg a Temzén
 a folyó tele bárkákkal, csónakokkal
(kilenc másodperc)
 már nem bírtuk tovább,
 és egy sörmérésbe mentünk a Három

Daruval srégen szembe a Bank side-on
néztük, hogyan terjed a tűz,
ahogy sötétedett, persze egyre jobban látszott,
sarkokon, toronytetőkön, templomok, házak
közén, fel végig a City emelkedőjén
gonosz, vérvörös lángok, nem olyan szép
láng, mint a kandallóban, és
aztán hazajöttünk,
nekiláttunk, hogy mindent összecsomagoljunk
szép, száraz, holdvilágos éjjel
aztán vacsorára a tegnapi ebéd
maradékát ettük,
olykor-olykor kimentünk a kertbe,
felette iszonyatos volt, úgy tetszett,
mintha lángolna a mennybolt,
leégett a Szent Pál-templom és az egész Cheapside,
hajnali kettő tájban felkölt a feleségem
hogy már mifelénk is tűz van,
az aranyakat magamhoz vettem és
csónakon Woolwickba mentünk,
aztán elmentem a tűzhöz, úgy láttam,
nem oly reménytelen a helyzet,
a király hajóépítői robbantották
a házakat, elmentem Sir Penékhez,
egy szelet hideg húst ettem,
arra gondoltam, a tűz módján élek,
hideg húsokat zabál az is,
a Moorfields rétjére mentünk,
közben a lábunk majd meg nem égett,
forró parázson jártunk, temérdek
ember volt a mezőn, nyomorultak
odacipelték mindenüket, éjjel-nappal
az ég alatt tanyáznak,
hazajöttem a New Gate-i piacon át,
felszedtem a Selyem Céh házáról való
üveget, a tűz hevétől megolvadt,
összekunrodott, szembejött egy megpörkölődött
macska, nehezen vonszolta magát szerencsétlen,
oldalán látszott a hús,
idegennek mostanában nem bátorságos
dolog London utcáit járni, ti. azt gyanítják
az emberek, hogy ez a pusztítás,
ami a tűz képében a városra szakadt
talán összeesküvők, hollandok műve,
az utcán cukroshordókat talált a nép,
hordják abból a cukrot, ott helyben is
zabálják marokszám, vagy sörbe téve isszák

és lerészegednek, mint a disznók,
 mindenem elmocskolódott, jó volna
 ruhát s kesztyűt váltani, a Hattyúba
 mentem s megnyiratkoztam, senki ismerőst
 nem láttam, szomorú látni a folyót, sehol
 egy ház vagy templom a közelben,
 Sir Fordéknál ettünk cseréptányérból
 hirtelen sült ürüszegyet,
 onnan a Hivatalba mentem és ott is
 aludtam,
 hanem szörnyű látni, a Takács Céh háza
 harmadik napja lángol,
 persze, mert a pince tele van olajjal,
 megnéztem az egész leégett várost,
 keserves látni a Pál-templomot,
 fedele beszakadt, a kórus a Szent Hit
 oltárra zuhant,
 Creednél kértem egy inget kölcsön és
 mosakodtam,
 kihirdették, hogy a Tower-dombra
 és minden templomba be kell
 engedni a szegényeket, akik
 hajléktalan maradtak,
 a Temze-parton két angolnát vettem
 hat shillingért
 beszélnek, hogy Starling tanácsos, ez a
 felette gazdag ember két és fél
 shillinget adott a munkásoknak,
 akik megvédték a...

*

halacskák
 színesek, mintha tolluk lenne
 a halacskákat tiszta vízbe tettem
 azután szétbontottam az ingvállakat,
 a kelme finom, a cérna szinte finom,
 szakadozott,
 megmostam azután, míg száradt
 fésülködtem és szépen kivasaltam,
 délután az ujjakon igazítok,
 a nap hét órákor máris lent van,
 és így itt a völgyben hamar setétedik,
 Irma zongorázott, én az ablakon ültem,
 és álmélgodtam: oh, erre s
 arra osztok gondolataim,
 később Papa kíséretével énekeltem,
 letzte Rose, immortale

szegény mama főzött,
eljött a másnap,
csak délután öltözködtünk,
Ginával és Józsiával a Város majorjába
mentünk, ma több emberek voltak itt
az a csinos ember mindig utánunk járt,
leánykákkal volt, az egyik gyönyörű
leányka, hasonlít egy keveset Blanka
comtesse-hez, majd elöl, majd hátul
voltunk,
az utakon nagyon porzott,
itthon mindent jól kiporoztunk,
a galant bácsi sok kótákkal érkezett,
1h-ig majd folyvást zongoráztam,
a csillagok nem oly fényesek,
mivel hold is nagyon,
a generálmezőn parádézna, sok
ágyúzással és zenével, ekképpen
tiszteltetik őfelsége születése napja,
nyolc nap bételt, hogy
nem láttam ideálom,
el ne feledjem: sokat ütök a harangokat,
melyek már ismét tüzet jelentenek,
a fekete sűrű füst a kék ég felé tart,
én levetkőzvé, kedves lugosomba
a kőre ültem, a teljes hold oly barátsággal
tekinte reám, hogy szinte felvidultam,
kilenckor Érdinét elkísértük a generálmezőig,
nékem megfoghatatlan, hogy lehet ezen nő
a bolond férjébe oly szerelmes,
Dreschné megérkezvén kezdődött solfeggírozás,
majd Mondschein és Wie schön ist jöttek
némely rész hányszor ismételve, oh
ezen angyal türelme, kedvesen mondja:
elbájoló,
elhagytam imádottamat,
keveset varrtam, nagy szél emelkedett,
reggel elszomorodva látám a borult mennyet,
Papa már itt volt, szegény Wieser bácsi
nagyon rosszul van, a néni is már tudja,
lehet, szegény bácsi már nem is él,
ebéd után az első szőlőket ettük,
Mama fekete lustert vett nekünk,
a balkonon összehajoltunk és
varrtunk szorgalmasan,
fájdalmas volt a lámpánál feketét varrni,
vászonba pakoltattak a nyári ruhák,
elbúcsúzhattunk tőlük a jövő nyárig, ha

Isten is úgy akarja, a fekete redőkbe
nemcsak a bácsit sirathatjuk, hanem
meghiúsult reményeinket,
még nem volt 5h, midőn Wiesner néni
lakásába mentünk, itt már sokan voltak
mély feketébe,
mi a gangra kiálltunk,
mert olyan roppant búsz volt a szobákba,
a bácsi holt tetemei oly hamar rothattak,
tehát kéntelenek voltak beszegezni,
megjelentek a papok,
én egész másnak képzeltem a Schiller plébánost,
a trombitaszó a beszenteléskor
igen borzasztó,
ahányan voltunk, sorba álltunk,
képzeltető, milyen sűrű menet, végig
a Kerepesi úton, vásárosbódék álltak,
amely leget beszívtunk a tipródó lovak, ökrök körül,
az félig telve volt porral, büsszel,
a kripta már nyitva állt, a koporsó betéttett,
egy miatyánk után a nagy kő
ismét reájött és mindenki
fogat, kocsí után szalatt,
egy ingujjon slingeltem, beszélgetéssel,
kedves dolgozással eltűnt az idő,
délután Semsey grófné két leányával
látogatott,
az egyiknek kis szakálla van,
egy bokréta volt az asztal közepén
ezüstedényben,
cigánynék kölkeikkel voltak itt,
elől a vizes ingből kibámultak
a hápogó halak, este
gerlicéket ettem,
vacsora után vászonny tétünk,
a báró ma egész nap feküdt,
a hideg lelte, Papának hasmenése volt,
nekem keveset fáj a fejem,
bárónétól iskatulyát kaptam varrótókkal
töltve, melyet a báró Londonból hozott,
a báró még fekszik,
a téli almák szalmára tétetnek,
a vén báróné ebédnél rosszul lett,
Papával néztük az almaszedést,
a báróné vett a csipkeárostól gallérokat,
nap lemenetel után igen hideg lett,
szép este, csillagokat néztünk,
Adél hajamat betekerte,

Benyéről jó fügéket hoztak,
midőn Albert Irsán voltunk, szilvákat és
kalácsot ettünk,
szép hold sütött, Vecsésig halkan énekeltem,
a nyári holmikat padlásra vittük,
délelőtt vasaltam, karomat elégetém,
fejem is fájt, de hideg lábvíz jót tett,
Gasometer nagyon bűdös illatokat ereszt,
menazsériába boa nevezetű kígyót és nagy
Crokodilt láttunk, a kígyó három-négy csibét eszik
elevenen, a tigris erősen köhögött,
a barackok már nagyok és málnák,
egresek érnek, Mári az egész délelőtt
fekütt, Nina főzött, én voltam piacon,
délután a magokat törtük,
Giergl Ginát és engem egy képre fest,
délíg a hamuszínűvel kész volt,
az ozsonna után Mama egy portió
ribiszkefagylaltot áthozatott,
nagy mama jeges kávé-t küldött,
kávé után az első cukordinnyéket ettük,
este odaálta a Márival többfélét
játszottunk, de Gina megütötte magát,
ekkor elhagytuk,
a kertet a sok eső felfrissítette, de
nem olyan jól aludtam mint tegnap,
szép holdvilág volt, az első negyed,
a kertben sétáltunk és a fákat ráztuk,
természetes douche volt,
a császárné egy herceget szült, azért
egész nap lövöldöztek a várban,
a házak nagyobb része fényesen
kivilágítva, mentünk a
Pest városát nézni,
főképp az Angol királyné és egy hajó ragyogtak,
az egész látvány tündéres volt,
a világítás a setét folyamba látcott,
midőn hazatértünk a jó néni cukkerlikat vett,
a gyertyákat kioltottuk, a kis főherceg neve Rudolf,
a vörös bogyókat kalárisba fűztük,
mind együtt Szép Juhásznéhoz mentünk,
útközt a zarándoknál pihentünk
és a szép regényes erdőben virágot szedtünk,
nagy papa gipszszobrát megnéztük, melyet
Marschalkó küldött,
Hermin hajaimat betekerte,
jól aludtunk,
voltam a gangon,

az első emeletről hordták a sok bútorokat,
 Langerék félévi házbérrel adós lévén,
 költözni kénytelenítettek, de a bútorok
 mind a kocsiszínbe kerültek, mily különös emberek,
 ezeknél is kényelmességük felülhalad
 minden képzelődést,
 Rózsa is egész nap a gangon pleine paradeban
 éppoly affektáltan, mint mindig,
 a kedves Emma falun meghalt,
 már betegeskedett,
 a hónapi gyónásra készültem el,
 be jó lesz, ha ez is meglesz...

*

na, itt valaki vérnyomokat hagyott,
 ez *(magában nevetgél)*
 elég nagy hülyeség, ez meg árnyakat
 oszlat szét, egész nap beszél, megvénhedvén
 utolsó pontjára siet életének, koporsóját
 is elkészítették, s beléfeküvén
 harmadnapig is benne nyukszik, s
 azon erőlteti a körötte valókat, hogy
 vigyék már temetni, de annak felette
 minden aktáit kibeszéli, testvéreim
 közt rossz életet én csináltam, úgymond, kurva
 voltam, házasság rontója voltam *(egyre dühödtebb,*
szája sarkában fehér nyál képződik),
 egész házamnépe közül csak
 szegény uram idvezült,
 én s három fiam elkárhozunk – kikkel
 volt dolga, mind, világ csúfjára, kibeszéli –,
 itt pediglen egy véres hátsó, füst
 száll föl alóla

*

nem tudom, ez egy Mikulás?
 őszinte leszek: nem tudom kivenni
 most buta vagyok?
 mert nekem secko jedno,
 hogy Jézuska vagy Mikulás,
 mert ezt a szót mi nem ismertük,
 hallottunk róla, hogy húsvét például
 vagy születésnap, de egyik se hozott
 nekem semmit, úgyhogy ez
 mindegy volt,
 viszont ha álmomba repültem,
 az nekem nagyon tetszett,
 reggel próbálgattam repülni, így-e,

megmondjam?
 nem sikerült, nem voltam már olyan könnyű, mint éjjel –
 persze: teliettem magam rántottlevessel,
 viszont nézzük a ringlispílt, na
 én abba otthon voltam, mint hajtó,
 tetszik engem érteni?
 mert ezt nem gép hajcsa,
 hanem a gyerek, mer az
 mindenütt van, nem igaz? gyerekenergia,
 ha ötször megpörgeti, utána aztán
 egyszer rámegy s repülhet,
 viszont olyan is volt, hogy
 egy héten köröszkül, mindig délután
 kellett hajtsam a Singer varrógépet az Etelnek,
 és kaptam uzsonna kávé,
 hát az finom volt, és a nő dalolt és ez
 ünnepi hangulatot jelentett számomra,
 úgyhogy nem panaszkodhatok,
 sokszor szórakoztam, például láttam
 egypár dáridót, az önkéntes urak
 mulattak, pezsgőspohárral
 gyakorolták a gránátdobást –
 a nővéremnél lakom, nála is kosztolok,
 neki adom a fizetésem, a kisbaba
 meghalt, sógorom háborúba ment,
 ilyen bérkatona, nővérem kijózanítóba dolgozik,
 voltam a Vatikánba, de kint maradtam
 az oszlopos körudvaron, nem akartam a Pápával
 találkozni, ilyen harmadnapos szakállal,
 mosdatlanul, egyszóval nem voltam szalonképes,
 azóta is sajnálom magam

*

ez két embrió,
 utánozzák egymást,
 kíváncsi vagyok, egy nagyokos erre
 mit mond
(kilenc másodperc)
 vicclapon sétáló bogarak, így
 pattognak föl magasba a röhögéstől,
 az sincs kizárva, hogy ezek rajtam röhögnek,
 égő gyertyával érkezem az éjszakai vadászatra,
 ujjamat a gyertya lángja körül megfaggyúzom, s
 egyik büdös férget a másik után lecsipkedve
 a falról, ügyesen belemázolom
 a lángba, míg odakinn hatalmasan morog,
 dörömböz az északi szél,
 én – hánykolódás és vakarózás közt – elalszom

újra, és jön a reggel, a másnap, ezt
kertemben, nyomorult rózsáimmal
töltöm, most adják ki idén utolsó
szirmaikat, kár volt tövükre a vizet
pazarolni, valahogy mostanában ezek is
olyan silányak, sápatagok, hogyan
van most ez a világ, azt mondják,
régi nap süt az égen, magam is
bizonyítom, de nem úgy csinálja
mégsem, mint annak idején, a természet is
más egy idő óta, valahogy hidegebb,
kedvetlenebb, még a fű is megváltozott,
lesem évről évre a szekfűt, rózsát, violát,
kecsegtetem magam, fejlík egyik a másik
után, aztán valamennyi sem ér semennyit,
gyökerével tépném fel mind, de hát
az emberek is, én magam is, ej,
minden humor kihalt belőlem, nincsen
kedvem, örömöm, hacsak az nem, hogy
most száraz kenyeret rágicsálok, melyet
egy-két korty savanyú borral leöntök, és
Sófim kalap *iskátulálá*, nem bírom, ne tessék
haragudni, kimondani, Sófim kalapdobozára
könyökölve hátraeresztvén fejemet, azt remélem, hogy
egy versecskét ismét szundíthatok, de
hiába remélem, nem járok sikerrel,
amint az elkövetkező éjszaka sem, padlóra
vetett ágyamon félig betakarva feküdtem,
egy szál gyertya világánál olvasással
fogyatván az időt, midőn Sófim megébredvén
ijedelmes hangon hirtelen szólíta: szabad-e
melléd bújnom, fázom igen, édes barátom, s
mellém jött dunnám alá, s oly hideg-
nyugodtan voltunk egymás iránt reggelig,
mint két korhadt tuskók az erdőn,
szegény Sófim, bizony beteg vagy,
tudom, hogy az vagy, mert én is az vagyok,
mondám, és egyazonos a nyavalyánk, lefolyik
minden öröm nélkül az élet, te bizony,
mondá, nem bánná, ha én tőled mielőbb
eldöglenék,
egyetlen hang nélkül feküdtünk azután, és
csodák csodája, másnap megint megvirradott,
és egy-két toppantásra este van újra,
Sófim tárt ablakunkba könyökölve az
utcát nézi, végigtekintek a piacon én is,
melyet a közel való napokban teljesülendő
hold a felhőtelen égről hidegen megvilágít,

néhány gyanús nagysád az átelleni járdán
roppant krinolinban lebeg fel s alá,
szótlán néztük darab ideig a rossz
világ nyomorult bolondjait, végre Sófim
megszólala, ezek osztán krinolinok, egyebe
sincs, mondám, az effajta jójánynak, minden
boldogságát felfújt krinolinjába találja,
de hagyjuk el, az én eszem most vésznek
indult tókéim közt kóvályog, suhajtám,
majd házam rongyos födélzetén,
s hogy szobánk elaljasodik, avul,
rongy szalmaszékeink helyett nem bírunk
mást szerezni, díványunk zöld borítéka
alól kivigyorog a szőr, és mostanában
minden reggel elkezd mejjemen egy
ronda pflugma röfögni,
de Sófim szemei, melyek mind egyre
homályosabbak, legtöbbet aggasztanak,
engem, barátom, adósságaink háborítanak,
mondá nőm, gyengén, mintha magának,
jövök-megyek s nem bírok aludni,
s hogy így nap nap után lejár, nem
terem körülünkben élvezet, egyszer csak
itt lesz életünk végperce, s meglásd,
bukfencezünk, na ezzel ki-ki pihenni
tért, de jó álmomból szegény Sófim ébreszte föl,
hozzám jött, rám dőlt ágyamban,
megcsókolá homlokomat, számat többször
egyszernél, én mint egy darab fa
fekve maradtam, hatvan esztendő
röhögött ránk, ismétlőórám egynegyedet
ütött 7-re

Takács Zsuzsa

EGY FEJFÁJÓS NAP

Alig félóra telhetett el kitüntetésem átvétele után, az ünnepség véget is ért. Átnyújtotak egy sereg szakmai kitüntetést – köztük az enyémet is –, átadták a vas-, gyémánt-, arany- és ezüstdiplomákat, és már mindenki ott nyüzsgött az asztalok körül zsákmányát halmozva tányérjára. Én J.-vel, kutatócsoportunk legfiatalabb tagjával ácsorogtam ott, de nem volt kedvem enni. Hirtelen egy hetven körüli mokány úr, dagadt feleségét maga előtt tolva, átcsörtetett a sokaságon, és fölkiáltott: „*Rozika!*” Nem akar-